

Wat kunt u doen?

Om als ondernemer of huisbezitter energie en geld te besparen, kunt u terecht bij het Energieservicepunt (www.energieservicepunt.nl). Daar krijgt u informatie en praktische hulp bij het uitvoeren van energiebesparende maatregelen. Ook kunt u bij het servicepunt terecht voor informatie over energieonderzoeken. En het Energieservicepunt helpt u met een offerteaanvraag bij erkende installatie- en isolatiebedrijven.

Doet u ook mee? Kijk voor meer informatie op www.energievoordetoekomst.nl

Contact

Voor vragen kunt u contact opnemen met de Milieudienst West-Holland via info@energievoordetoekomst.nl en 071-4083600.

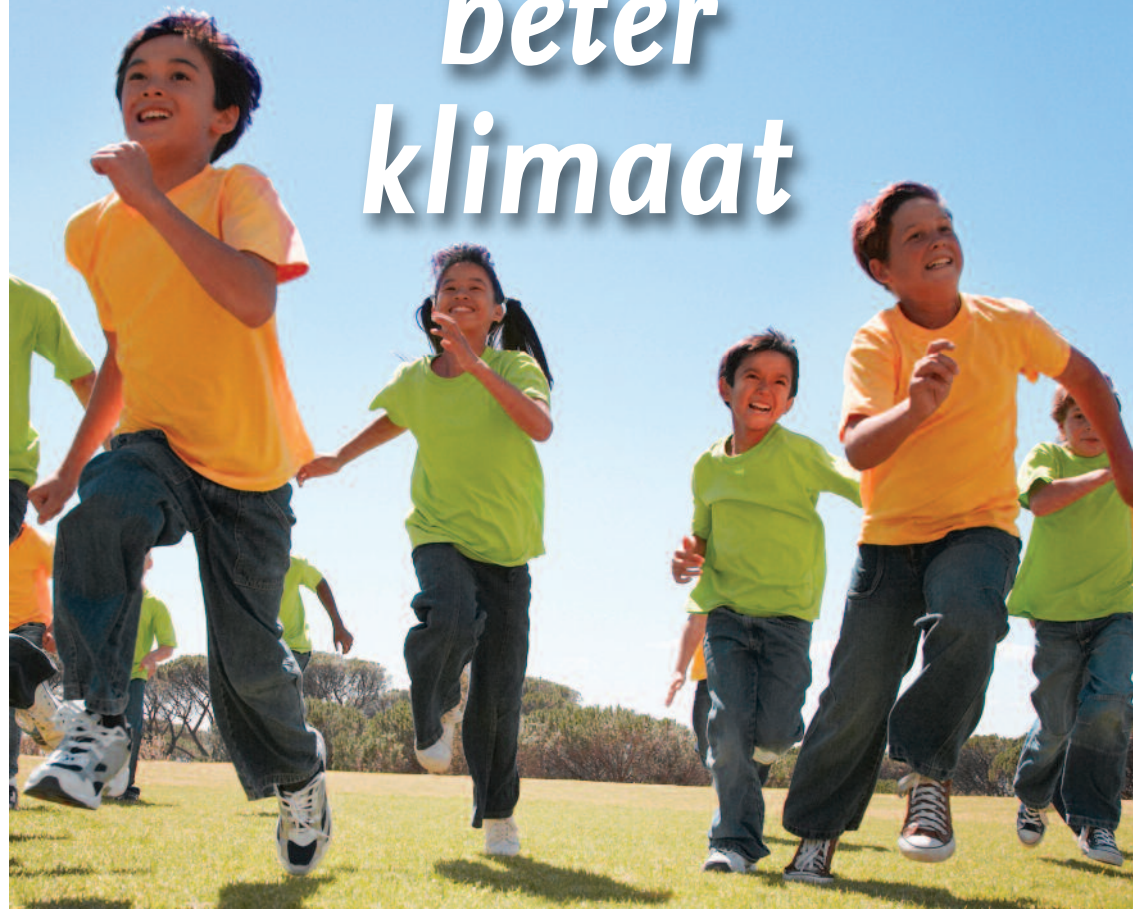

Energie voor de toekomst is de klimaatcampagne van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude en de Milieudienst West-Holland.

Energie voor de toekomst

Samen werken aan een beter klimaat

Energie voor de toekomst

Wilt u ook een schone en leefbare omgeving? Nu en in de toekomst?

Vijftien gemeenten in de regio Holland Rijnland werken met de campagne *Energie voor de toekomst* aan een beter klimaat. Met elkaar, want de klimaatproblematiek stopt immers niet bij de gemeentegrenzen. Doel van deze krachtenbundeling is om in 2030 de jaarlijkse CO₂-uitstoot in de regio met 40% te verminderen.

Om dit ambitieuze doel te bereiken, is het belangrijk dat overheid, bedrijven én inwoners samen werken aan energiebesparing en duurzame energieproductie. In deze folder leest u wat de gemeenten en de samenwerkingspartners, zoals bedrijven en woningcorporaties, zoal aan initiatieven ontplooiën. En wat u als particulier of ondernemer zelf kunt doen om energie te besparen.

Wat doen de gemeenten?

De activiteiten waarmee de vijftien gemeenten de CO₂-reductie willen bewerkstelligen, zijn onderverdeeld in zes thema's. De schijnwerpers zijn gericht op bedrijven, bestaande bouw, duurzame energieproductie, duurzame mobiliteit en nieuwbouw. En uiteraard doen de gemeenten er (onder de noemer 'duurzame overheid') zelf alles aan om het goede voorbeeld te geven, bijvoorbeeld via energiezuinige openbare verlichting en energiezuinige openbare gebouwen.

Bedrijven: energiebesparende maatregelen uitvoeren

Verschillende projecten dragen bij aan meer energiebesparing bij bedrijven. Zo zijn veel bedrijven vanwege de hoogte van hun energieverbruik verplicht om alle energiebesparende maatregelen te nemen die zich binnen vijf jaar terugverdienen. De gemeente of de Milieudienst West-Holland houdt toezicht op de naleving van die energieregels.

Ook heeft de Milieudienst samen met de gemeente Amsterdam en de Milieudienst IJmond een convenant afgesloten met verschillende supermarktketens, zoals Albert Heijn, Plus en Jumbo. Deze ketens gaan in Nederland in alle winkels de wandkoelingen en vriesmeubelen afdekken. Zo besparen zij ruim 40% op hun energiegebruik. Daarbij zorgt dit voor een lagere energierekening.

Bestaande bouw: energie besparen in huis

De gemeenten hebben het Energieservicepunt opgericht om inwoners te helpen bij energiebesparing. Daarnaast maken gemeenten (prestatie)afspraken met woningcorporaties over isolatie van huurwoningen. Bij het project 'wijkgerichte aanpak energiebesparing' ontvangen woningeigenaren een aantrekkelijk aanbod om hun woning energiezuiniger en comfortabeler te maken. Energiebesparing in huis zorgt meestal voor lagere woonlasten.

Duurzame energieproductie: windenergie en groenafval

Energie voor de toekomst zoekt voortdurend naar nieuwe kansen voor grootschalige duurzame energieproductie. Zo is een groot deel van de regionale besparingsdoelstelling te bereiken via windenergie. Andere blikvanger is elektriciteit en warmte uit groenafval. In de regio Holland Rijnland komt jaarlijks namelijk 20.000 ton groenafval vrij via gemeentelijke milieustraten en bij het onderhoud van plantsoenen en het buitengebied. Dit groenafval gaat voornamelijk naar composteerbedrijven. Met het ingezamelde groenafval is genoeg energie op te wekken om zesduizend woningen te verwarmen. Ook zorgt dit voor een flinke kostenbesparing voor gemeenten.

Duurzame mobiliteit: schoner vervoer

Schonere brandstoffen en vervoersmiddelen zijn de sleutelwoorden bij CO₂-reductie. Tegelijk zorgt dit voor verbetering van de luchtkwaliteit. Dus twee vliegen in één klap! Rijden op aardgas is hierbij een eerste belangrijke stap. De regio Holland Rijnland stimuleert dit door met pomphouders aardgasvulpunten te realiseren en zelf auto's aan te schaffen die op aardgas rijden. Ook het concept Clean Mobility Center is in ontwikkeling; in zo'n centrum komen verschillende vormen van duurzame mobiliteit samen, zoals een elektrisch oplaadpunt of een duurzame P+R-voorziening, waarbij automobilisten met een aardgasbusje verder reizen.

Nieuwbouw: duurzame gebiedsontwikkeling

In de regiogemeenten worden veel nieuwbouwlocaties ontwikkeld of zijn er plannen om deze te realiseren. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de woningen of bedrijfsgebouwen zo energiezuinig mogelijk worden gebouwd. Daarnaast onderzoekt de gemeente de mogelijkheden om duurzame energie toe te passen op de nieuwbouwlocatie. In diverse gemeenten is de afgelopen jaren gekozen voor warmte- en koude-opslag (wko). Op termijn is het ook denkbaar dat een woning zijn eigen energie opwekt, bijvoorbeeld met zonnepanelen. De Milieudienst West-Holland adviseert gemeenten en projectontwikkelaars over toepasbare technieken bij nog te ontwikkelen nieuwbouwlocaties.

